

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Egyszeri ára: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 fr 20 kr. — Egyen száma ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és egyesületek melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kap-
 egyen a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdí-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyo-
dájában, hová a hirdetések előfizetési pénzek küldendők.

A kenyérkereső ifjuság.

Sokan bizony kívül is rekedtek a nagy tolongás, a szörnyű tudulás közepette.

Mert szeptember elsejével újból elkezdte iskoláinkat az ország fiatalsága. Nálunk Magyarországon kenyérkereset végett mennek a tanult emberek pályájára, az iskolákba. Nálunk a tudomány nem lehet luxus, fényűzés. Jóformán mindmegannyi mesterséget tanulunk az iskolákban. Ehhez képes vannak berendezve középiskoláink és az ezekkel egy színvonalon álló tanintézetek. Még az egyetemi doktori oklevélhez is bizonyos kvalifikáció van fűzve a közigazgatás vagy a törvénykezés némely ágazataiban. Máshol a doktori oklevél magas tudományos kitüntetés, mintegy a tudományosság önzetlen szervezeteinek jutalmául „honoris causa” adott elismerő levél, nálunk ellenben a doktori diploma egy darab kenyér; megszerezzük, mert kénytelenek vagyunk vele. Nem tudománysszomból, hanem jóformán ennek a hivatali kvalifikációnak okából. Különösen a jogi fakultáson, melynek diplomája legtöbb hivatalra minősít, a fiatalság mintegy iparszerűleg foglalkozik az egyes tantárgyakkal: se többet, se kevesebbet, mint a mennyivel a diploma elnyerésének mértékét megüti. Azoknak a tantárgyaknak, a melyeknek közvetlen hasznát nem veszi a gyakorlati életben, örök bucsút mond. De a többi tárgyból is inkább egyes tanárok szokott kérdéseihez alkalmazkodik.

mitsem inkább azt a szakot teljesen fel-
 ölvélve, elsajátítanál, egészen kimeríténé,
 testté és vérré változtatva, magába felszívna.
 Így lesza szigorlatból mesterkedés ügyes-
 kés és nemtudományos készségségnek foko-
 zata, a minék kellene lenni az ősrégi egyete-
 mi rendszerből fenmaradt „gradualás“-nak.
 Innét van aztán, hogy nálunk annyi diplomás
 ember van és nincs tudományosság.

Összes ismereteinket külföldi forrásból meritjük. Nagy elvétve, szórványosan akad egy-két szaktudós is a magyarok között, ki némi eredetibb felfogást képes felmutatni a többi sablonos tudós mellett. Főként a természettani tudomány és a vele kapcsolatos technikai tudományéppenséggel nem létezett nálunk. Összes régebbi vasutainkat, hidjainkat, nagyobb épületeinket, műemlékeinket olasz, francia, német, angol technikusok építették, restaurálták, csak az ígás és a kézi munka végzésére alkalmazták a magyart. De meg az ország rohamos gazdasági fellendülése is önkénytelenül magával hozta a technikai tudományok felvirágzását. A gazdasági, az építő, a vasuti, a vízművi, a gépészmérnököket mindenfelé keresik és alkalmazták. Ennélfogva a kenyérkereső ifjúság inkább a technikus pályára tódult. A 10—15 évvel ezelőtt épített budapesti műegyetem pompás palotája csakhamar szűknek bizonyult, mert évről-évre mindig szaporodott a technikusok száma. Már most a kultszminiszter azon töri a fejét, hogy

hol helyezze el a sok technikust. Valami nagyobb szabású, pavillonszerűleg épített, technikai tudománytelepet akarnak emelni ott a Lágymányoson, a budai Gellért-hegy tövében. Állítólag a világhírű zürichi politechnikai épület mintájára. Sietünk elismerésünk kifejezésével, hogy ezt derék technikusaink meg is érdemlik, mert a legutóbbi évtized alatt sok dicsőséget hoztak a magyar névre.

A tavalyi millenniumi kiállítás, a fiu-
mei rakodópartok építkezései, a különféle
rendszerű és erejű vasutak létesítése és az
az egész Európa csudálatára érdemes Vas-
kapu-szabályozás stb. mind már magyar
emberek esze és keze munkája. Nem egy
külföldi előkelő szakember akként nyilat-
kozott, hogy a világ technikusai már ta-
nulni járhatnak Magyarországba. De az-
tán más tudományt nem is talál nálunk
a külföldi. A jogtudomány szolgálja a fordít-
ás, jogos és jogtalan elcsúsztatás a külföldi
nagy nemzetek irodalmából. Ugyanezt
mondhatják az orvosi, a bölcséleti, theo-
logiai stb. szakokra. A tudományoknak
ezen a mezijén még helyi tekintélyünk
sincs, annál kevésbé európai hírnagy-
ságunk. A magyar tudományos akadémiá-
ról pedig ne is szóljunk. Most azonban
nem a hanyatló kor vaskalaposaira, ha-
nem a jövőendő nemzedékre vetem a tekin-
tetemet és Petőfivel kerdezem: Lesz-e gyü-
möles a fán . . . ? Azoktól a már meg-
hibbant, megkorhadtt, avagy a tétlenség

TARZA.

Ólgieza nása.

— Eredeti tárcza az orosz népeletből. —
Írta: Polgár Géza.

— Még jó darabon nyulik el az út Vilnaig? Kifogy egy csöppig a wutkynk és nem tudom, hol lelünk itt csájnáját*)?! — szólta Iván fázósan göngyölgetve magát a vastag daróc közén.

— Sohse följen gazd' uram, ott leszünk mi
nem sokira, — felelt Jaropolk, egy tagbaszakadt
örös testalkatu férfi, az Iván boesisa. Azzal közé
esapott a tüzes paripának, mire azok még vadab-
bul, szólnél sebesebben szelték a sikló szánna! azt
a járatnál, sima, uttalan hómezőt, a melynek vég-
telenségén nem látszott egyéb hónál.

Iván eszesen ült a szőn farában. Mellette, körülé töltött fegyverek hevernek, készen az esetleges rosz ember-, vagy farkas támadásra. Ritka szemöldökei alól folyton föl-fölpiszlantott kiesiny, fürkésző szemeivel. Ez jelezte, hogy már türelmetlenkedni kezd.

— Gyorsabban Jajpolk! nógatta újra, meg újra, — mert késő lesz. Az a gaz Ogareff meg még megesküszik Olgiezával, pedig annak nem szabad megtörténnie, nem szabad, érted? . . . Nesze, hajts föl csak egy kicsit ebből.

És feléje nyujtott egy teli üveg Kwaszt*).
Majd a felét szitta ki belőle Jaropolk egy
szuszra. Ez volt a válasza.

És most megint a lovak közé esapott. Magasan szökkent föl körülöttük a lovak patáitól felrugott hó, aztán, akár csak az égből esett volna, sűrűn potyogott alá. Mert később ellállott lassan a hóhullás. Nyomasztó csend volt, csak a szin siklása, a mint hasította a hómezőt, tett valami kis zajt. Még a lovak prűszkölése is zavarta a csendet. Ámde nem zavarta mindez Ivánt, hogy kocsisának a kellő utbaigazítást megadja:

— A mint odaérünk — szól — azonnal abra-
kolhatsz. Aztán felpántlikázod a lovakat. Érted?
Aztán tífistént tovább hajtasz, a lakodalmas ház há-
ta mögé. Ott bevárod, a mig érted küldök. Bejössz
és letelepszel ott, a hová visznek. Közelemben lo-
szel, tehát folyton figyelhetsz. A mikor majd feléd
intek és az ülőhelyemet elhagynom, te is felkelsz,
kimegy és egyenesen az ajtó melletti benyílóba for-
dulsz. Ott találsz egy leányt. Az, akit én szeretek.
Az lesz ott a mennyasszony. Érted? De neki nem
szabad Ogareff nejjévé lennie, érted, nem szabad!...
Jól vigyázz! Hisz ősmered a járást, elég soká szol-
gáltál Vilnában, meg aztán, majd minden asszonyt
te vittél ott esküvőre.

— Kivezeted. Akkorára én is ott leszek. Azután felülteted a szánkóra. . . A többi munka rám vár. Te magad igyekezz mielőbb szabadulni. Lóra

kaphatsz; már tudniillik olyanra, a milyen kerül-
közik. Ne válogass! Egy pár puskalövést ne saj-
nálj, ha észrevesznok; főkép, ha Ogareffnek szólhat
valamelyik. — No most elég lesz! Messze vagyunk
még?

— Nem sokára ott leszünk, — szólta a kocsis.
— No csak előre!

Vilna falueska két földszintes házior között el-
futó egyetlen utcájában nagy volt a vigasság. Ol-
gieza, a falu legszebb lánya esküvőre készült Oga-
reffel. Olgiezáék szegényes parasztháza körülbelül
az utcasor közepén állott. Kicsi volt a falu, de
mindenridőssége mellett barátságos; asok zemlyánka*)
fel volt díszítve szép fekete, naranes, meg fehér
színnel. Ez az ország színe. Különösen az Olgiezáé-
ké. A ház belsejében egy sarokban van a ház véd-
szentjének a képe, mely előtt lámpát éget az áhi-
tatos gazd' asszony, Olgieza törődött, öreg anyja.
Benn a szobában hatalmas kemence mellett ágy
áll, körülötte egy esomó feldíszített szentkép. Ott
van a ezár képe is. Mindenki, amint belép, előbb a
szentképek előtt hajtja meg magát és csak azután
üdvözlí a háziakat és később, külön, a mennyasz-
szonyt. Különösen a sok fiatal legény. Ott van kö-
zöttük Ogareff is, a vőlegény, egy ritka szakállu,
zongzatos hangu, szép fiatal legény; széles homlo-
ka és szép kerék álla kollemes benyomásu.

(Vége következik.)

*) Csajnája = pálinkamérő hely.

*) Kwasz = kedvelt orosz ital.

*) Zemlvánka = vályogház.

miatt begyepesedett agyvelőktől bizony már nem sokat várunk. De itt van előttünk a lelkes, iskolába tóduló fiatalság. A haza, a nemzet jogos reménysége, büszkesége.

Hát én erősen bizom ifjúságunkban. Értelmesség, életrevalóság tekintetében most már kezd versenyezni a külföldi nagy nemzetek ifjúságával. A mi hibája van, ez a mi sajátságos korunkban és speciális magyar viszonyainkban keresendő. Ezen kell inkább javítanunk és tanügyi politikánkat reformálnunk, valamint életviszonyainkat a mostani haladó kor igényeihez képest berendezni.

A magyar ember még mindig azért taníttatja fiát, hogy belőle urat neveljen, papot avagy köztisztviselőt. Azért lepik el ifjaink a főgimnáziumokat leginkább, a melyek a jogi és theologiai szakra készítenek elő. A hivatalnoki karban és egyházi rendeken kívül más életpályaválasztást a fiai részére már igazi kalandnak tekint a magyar konzervatív hajlamu család-apa. A katonai pálya a közös hadsereg intézménye és német hivatalos nyelve mellett idegen nekünk. Valóban a magyar társadalmi életből hiányzik a katonaság szerepe. A francia, angol regények és szindarabok, melyek tárgyaikat a mostan élő társadalomból merítik, tele vannak tábornok és admirális katonatiszti alakokkal. Ezek a magyar társadalomban teljesen idegenek. Mi nagy politikai okokból helyeseljük a közös hadsereg intézményét és annak a mostani rendszeren nyugvó szervezetét fentartani óhajtjuk. De viszont helyeseljük azokat a politikai törekvéseket is, a melyek arra irányulnak, hogy minél több magyar elemet vigyünk be a közös hadseregbe és ezen révén hozzuk létre a magyar katonai szellemet. Ezt előzzék a katonai nevelés tekintetében legutóbb létrehozott intézmények, a honvéd kadétiskolák és a honvédségi akadémia, melynek végzett növendékei egyenesen beléphetnek a közös hadsereg tisztikarába, valamint a közös hadsereg nevelőintézeténél tett magyar alapítványi helyek. A magyar intelligencia egy részét neveljük tehát katonának. Ez a pálya uras is, meg kenyeret is ad. Ezenkívül nemzeti ügyet is szolgálhat a magyar katonatiszt a közös hadseregben.

A napokban olvashattunk kimutatást az egyes lapokban, hogy újabban a tengerészeti, főként a kereskedelmi tengerészeti iránti érdeklődés fokozatosan emelkedik a magyar ifjúság körében. Azelőtt a magyar hajókat olasz és tengerparti horvát tisztikarral és legénységgel kellett ellátni, mivel magyar ember erre nem vállalkozott. A horvát országgyűlés ellenzéke már keserves könyveket hullat a miatt, hogy a magyar-horvát tengerparton fokozatosan gyarapodik a magyarság, sőt már hegemoniára jutott, mert — ugymond az egyik horvát honatya — a magyarok elfoglalták a horvát tengeri kereskedelmet és ezt is a maguk céljaira használják fel. Valóban nagy fontosságu és életkérdés a tengeri kereskedelem Magyarországra, ha csak nem akar olyan száraz föld közzé szorított, tengő életet folytató birodalom lenni, a melyet a nagyvilág piacán csak hirből ismernek. Nézetünk szerint magát

a sokat hajtogatott fiumei kérdést is csak akként tudjuk megoldani a magyar állam érdekében, ha előbb magyarrá tettük tengeri kereskedelmünket. A fiumei municipium akkor már aligha okozhat nekünk galibát. Neveljünk tehát nagyratörő ifjainkból minél több tengerészt. Foglaljuk el a tengeri kereskedelmet az olaszoktól és a horvátoktól egészen.

A magasabb technikai pályák, miként már említettük, elég jól be vannak töltve magyarokkal. De azok az alsóbb technológiai életpályák az egyes iparszakok még nincsenek kellőleg ellátva magyar elemekkel. Ez irányban kellene reformálnunk iskolai rendszerünket, a mennyiben a majdnem ezáltalán polgári iskolák helyett minél több alsó- és középfokú ipariskolát és főként azokra az iparágakra, a melyek nálunk nincsenek elég meghonosodva tanműveket kellene felállítani. Ezeket az új iparágakat az állam különben már eddig is többféle támogatásban, kedvezményekben részesíti. Az iparos ifjúság nevelésével azonban biztos alapját vethetné meg az új iparágak meghonosításának.

A katonai, tengerészeti, kereskedelmi és iparos pályáknak és szakoknak minél tömegesebb felkarolásával még azt a másodikat is elérhetnénk, hogy az ügyvédi, az orvosi, a közhivatalnoki pályákon megszűnnék a zsufoltság. Mindenki-nek jutna kenyér. Biztos előléptetésre lenne kilátás és megszűnnék a közszolgálatra oly zsidbasztólág ható verseny és protekció. A hazai intelligencia egy nagy része produktív munkát végezne, gyarapítaná a közvagyon, szaporítaná a jövedelmi forrásokat. Az értelmi proletárság csökkenne és fokozódnék a nemzetgazdasága. Ez a jövő feladata. Erre kell nevelni az ifjúságot.

Fenyegető inség.

A magyar kormány gazdasági politikája, melynek talán legfőbb végeztelje eddig a kivitel fejlesztése volt, a gabonatermés-viszonyok alakulása következtében most új feladat előtt áll: nagy és fontosságában mérhetetlen feladat előtt, melyet leplezetlenül és őszinte így lehet kifejezni: az ország megóvása az éhínségtől.

Bármily kellemetlenül és fájón hangozzék is ez a kijelentés, az országnak meg kell barátkoznia vele. A kormány pedig, akármennyire újnak, szokatlannak és az eddigi irányzatokkal ellentétesnek tessenek a dolgok, kell, hogy haladéktalanul számot vessen a feladat jelentőségével, igen nagy nehézségeivel és lehetőleg mielőbb megkezdje a maga akcióját, melylyel a szó szoros értelmében kenyeret kell szereznie az ország lakosságának.

Mert, hogy tényleg és valóságban erről van szó, azzal tisztában kell lennünk s akik ezt mindaddig ridegen tagadják, feltétlenül rosszul számítanak. A számokat és körülményeket lelkiismeretesen egybevetve — s hol kellene nagyobb lelkiismereteség, mint épp ebben a kérdésben? — nem is nagy nehézséggel meggyőződhetünk arról, hogy Magyarország termése még a belső fogyasztás fedezésére sem elégséges.

Nézzük csak meg az ugynevezett kenyérmagvak számadatait: Átlagos termésünket búzában 38 millió métermázsára véve, az idei termés a maga 24¹/₂ millió métermázsával és 89 millió métermázsával roszmennyiségével hivatalosan is konstatalt 13¹/₂ millió métermázsás buza és 4¹/₂ millió métermázsás rosz hiányát produkálta az előző évekkel szemben. Ha már most meg akarjuk tudni, hogy ez az óriási hiány mennyire vág bele gabona-terményeinkkel folytatott nemzeti gazdaságunkba,

illetőleg, hogy e gazdaságunknak csak egyik fő-részt: a kivittelt érinti-e, avagy rést üt a fogyasztás testén is, úgy a következő kombinációra van szükség: Kivittelünk búzából (belefoglalva a liszt-kivittelt is) évenként 12—13 millió métermázsát; szokott lenni s minthogy ezidén a hiány 13 és fél millió métermázsás, még az esetre is, ha egy szem búzáunk sem megy ki az országból, fél — 1 millió métermázsás buza hányzik a lakosság rendes élelmezéséhez. A rosznál még sokkal kedvezőtlenebb a helyzet; 2 milliónyi átlagos kivitteli mennyiséggel szemben a termés hiány 4 és fél milliónyi, s így itt 2 és fél millió métermázsás hiányzik a fogyasztáshoz. Együttvéve tehát már magában a termés-eredményben minimális számításal 3 millió métermázsás gabona hiányzik népünk élelmezéséhez, a mi az egész szükségletnek közel tíz százaléka.

Ez már magában véve azt jelentené, hogy népünknek egy tizedrésze élelem nélkül marad, illetőleg az ország minden egyes lakosa tartozik fogyasztását tíz százalékkal megszorítani. Amde mivel erre az utóbbi esetre a vagyon-eloszlás nagy különbözőségei következtében nem számíthatunk, kényszerűleg elő kell készülnünk az első esetre, hogy t. i. az ország szegényebb vidékein, avagy a vagyontalan néposztályok inség fog kitörni. S kétségkívül optimizmus volna az a felfogás, hogy ez az inség belül fog maradni a fentebbiek szerint megállapított átlagos tíz százalékon. Egyrészt azért, mivel a belfogyasztásra is elégtelen termés dacára mégis és máris megindult a gabonakivitel, másrészt pedig, mert a kőszeresre emelkedett gabonákra éppen felényire szállították le a lakosság vásárlóképességét.

Hogy ez a hármasszorító-gyűrű: a termés-hiány növekedése, ennek nyomán a gabonák emelkedése s mindkettőnek következtében a megélhetés már-már tűrhetetlen bajainak további szaporodása mivé alakítja viszonyokat és hova sodorja az országot, ezt belátni nem lehet, csupán elképzelni. S aki belemerül a közeli jövőnek ebbe a képzetébe, az gondterhesen néz a bekövetkezendők elé, mert általánosan inséget lát fenyegetően közelíteni

Ily körülmények között a helyzet alapos vizsgálata és a teendők gondos megállapítása legelső feladata a kormánynak. El kell magát határoznia a magyaránu és sürgős akeziók egész sorozatára, a melyeknek együttes végső célja a fenyegető veszedelem elhárítása.

Az inség természetesen az, hogy nemcsak a legkövetlenebbül érdekelt néposztályokat sújtja, hanem következtéseiben erősen kihat a többi osztályok viszonyaira, az egész ország iparára, kereskedelmére, forgalmára, közéletére, sőt az állam háztartására is, tehát a nemzeti élet minden tényezője érintkezik benne. Ennek megfelelően az összes tényezőknek egyaránt fontos érdeke az inség elhárítása s valamennyinek egyesülnie kell az erre irányuló munkában, cselekvésben és áldozatkészségben. Nem osztályérdekről van itt szó, hanem elsőrendű érdekéről az egész országnak.

Erre az alakra támaszkodva kell a kormány intézkedéseinek megtörténnie. A mit a kormány tenni akar, annak az egész országra kiterjedően kell végrehajtania s nem szabad tartózkodnia attól, hogy az ország lakosságának összességét igénybe vegye. S mivel a gabonatermés és értékesítés viszonyaiban van az egész bajnak eredete, ugyancsak itt kell legelső sorban megkísérlni az orvoslást. Nyilvánvalónak tartjuk, hogy a gabonahiány súlyos csapását már magában sem bírjuk elviselni, míg viszont a gabonakivitel tetemesen rontja a helyzetet. A mikor nem futja ki a kenyérünk, minden levágott karéj az éhínség mesterséges növelése. Minden egyes métermázsás exportált buza avagy liszt hasonlíthatatlanul nagyobb mértékben növeli bajainkat, mint a mennyi hasznát eredményez.

Tisztában lévén mindezekkel, a leghatározottabban állítjuk, hogy az esetre, ha tényleg megindul nálunk a gabona-kivitel — bármily szerény mértékben is, — ennek hatását a tőlen vagy tavanzsál általános inségben fogjuk megérezni. Ezért a leghatározottabban szükségesnek tartjuk, hogy a kormány biztosítsa az ország belfogyasztása részére legalább azt a szükséges termés-mennyiséget, mely most még magtárainkban van, melyet azonban a pillanatnyi érdekekért küzdő nemzetközi kereskede-

lem nagyon hamar határainkon túl vihet: Szóval: el kell rendelni a kormányának a gabonakiviteli tilalmat.

Elvégre is a mit megtehettünk négy év előtt állattenyésztésünk érdekében a takarmánykiviteli tilalommal, — legalább is ugyanannyi gondoskodással tartozunk magunk iránt. Pedig ezuttal egyszerűen megélhetésről van szó.

Darányi Ignác dr. földmívelésügyi miniszter sikeresen elnyomta az arató-sztrájkot s ezzel megadályozta, hogy learatatlanul maradjon Magyarország termése. Ámde mi haszna, ha most az annyi küzdelmek között betakarított búzát elviszi tőlünk az éhes Európa. Ugy éhínség következett volna be; most is ez fenyeget. A mit akkor merész intézkedésekkel elhárítani kötelesség volt, most ugyanez a feladat vár államférfiu megoldásra.

szb.

A legtöbb adót fizető vármegye bizottsági tagoknak az 1898-ik évre szóló névjegyzéke.

(Vége)

63. Deák Zsigmond birtokos Telek 332 frt 73 kr., 64. Debiczki Mihály gyógyszerész Baróth 325 frt 86 kr., (gyógyszerészi oklevél). 65. Zajzon Lázár ügyvéd Kézdi-Vásárhely 325 forint 46 krajczár. (ügyvédi oklevél). 66. Csizsár Imre szeszgyáros Kézdi-Vásárhely 323 forint 54 kr., 67. Czeglédi János ev. ref. lelkész Ráty 320 frt 74 kr., (ev. ref. lelkész). 68. Dr. Vajna Gábor orvos Kovászna 319 frt 20 kr., (orvostudori oklevél). 69. Benkő Sándor birtokos Étfalva 318 frt 80 kr., (okleveles gazda). 70. Dr. Szacsai Gyula ügyvéd K.-Vásárhely 312 frt 92 kr., (ügyvédi oklevél). 71. Gazda Gyula megyei főszámvéző Seps-Szentgyörgy 310 frt 38 kr., 72. Damokos Mihály birtokos Alesernáton 309 frt 45 kr., 73. Cseh Viktor birtokos Nyujtód 304 frt 13 kr., 74. Goldstein József házbirtokos Előpaták 303 frt 88 kr., 75. Szőcs Boidizsár birtokos Zágon 303 frt 96 kr., 76. Dr. Pethő József ügyvéd Feltorja 300 frt 86 kr., (ügyvédi oklevél). 77. Nagy Károly birtokos Szotyor 297 frt 11 kr., 78. Kölönte László boráros Kézdi-Vásárhely 293 frt 11 kr., 79. Dr. Szini Gyula járási orvos Kézdi-Vásárhely 291 frt 44 kr., (orvostudori oklevél). 80. Dr. Sinkovics Ottó birtokos Szentkatolna 291 frt 42 kr., (jogtudori oklevél). 81. Damokos Albert birtokos Márkosfalva 283 frt 21 kr., 82. Ujjvárossy József birtokos Uzon 280 frt 46 kr., 83. Damokos Dénes birtokos Alesernáton 278 frt 14 kr., 84. Dr. Bánffy Zsigmond ügyvéd Kézdi-Vásárhely 277 frt 6 kr., (ügyvédi oklevél). 85. Séra Lajos kir. járásbíró Kovászna 276 frt 28 kr., (bírói oklevél). 86. Ehédi Mihály házbirtokos Seps-Szentgyörgy 273 frt 68 kr., 86. Beezás Kristóf birtokos Zágon 273 frt 66 kr., 88. Mishelem Vilmos birtokos Páva 271 forint 71 kr., Molnár Józsiás birtokos Kézdi-Vásárhely 270 frt 55 kr., 90. Dr. Szász László ügyvéd Seps-Szentgyörgy 269 frt 72 kr., (ügyvédi oklevél). 91. Tompa Albert birtokos Kisborosnyó 266 frt 10 kr., 92. Molnár Lajos birtokos Alesernáton 265 frt 8 kr., 93. Gáspár Antal kereskedő Baróth 262 frt 76 kr., (iparkamarai tag). 94. Vajna István árvaszéki üllőnk [Seps-Szentgyörgy 257 frt., 95. Dézsi Bálint birtokos Kézdi-Vásárhely 251 frt 17 kr., 96. Tompa Imre birtokos Kisborosnyó 248 frt 91 kr., 97. Kovásznai József birtokos Angyalos 247 frt 31 kr., 98. Messer Albert bérlő Seps-Szentgyörgy 246 frt 42 kr., 99. Forró Pál birtokos Angyalos 243 frt 57 kr., 100. Bodor Zsigmond birtokos Léczfalva 240 frt 78 kr., 101. Ince Albert birtokos Étfalva 238 frt 42 kr., 102. Imecs János birtokos Altörja 237 frt 40 kr., 103. Jakab István takarékpénztári igazgató Kézdi-Vásárhely 234 frt 42 kr., 104. Ince Kálmán birtokos Uzon 233 frt 68 kr., (okleveles gazda). 105. Deák Barabás birtokos Barátos 231 frt 14 kr., 106. Bándi István kereskedő Kézdi-Vásárhely 228 frt 22 kr., 107. István Dániel birtokos Alesernáton 226 frt 34 kr., 108. Benkő Sándor szeszgyáros Kézdi-Vásárhely 226 frt 14 kr., 109. Potsa Gyula birtokos Pesolnek 225 frt 62 kr., 110. Deák Domokos birtokos Kovászna 224 frt 36 kr., 111. Ifj. Ugron János kereskedő Kovászna 222 frt 52 kr., 112. Kelemen Lajos tisztügyész Seps-Szentgyörgy 221 frt 26 kr., (ügyészi oklevél). 113. Mélik

Kristóf birtokos Seps-Szentgyörgy 216 frt 10 kr., 114. Kozma Miklós birtokos Besenyő 216 frt., 115. Lőfi Áron unit. esperes Bölön 214 frt 44 kr., (unit. lelkész). 116. Dr. Vas Péter ügyvéd Seps-Szentgyörgy 214 frt 12 kr., (ügyvédi oklevél). 117. Ifj. Ötves Pál gyógyszerész Seps-Szentgyörgy 209 frt (gyógyszerészi oklevél). 118. Ifj. Dávid István kereskedő K.-Vásárhely 208 frt 44 kr., 119. Ifj. Nagy Elek kalapos Seps-Szentgyörgy 207 frt 48 kr. (iparkamarai tag). 120. Keresztes Ede körjegyző Léczfalva 205 frt 98 kr., 121. Bálint Károly tanár Seps-Szentgyörgy 205 frt 60 kr., 122. Antalfi Lajos birtokos Árapatak 203 frt 54 kr., 123. Oláh Pál birtokos K.-Szentlélek 203 frt 18 kr., 124. Elekes József birtokos Sz.-Katolna 202 frt 67 kr., 125. Kónya György birtokos Angyalos 201 frt 24 kr., 126. Blaskó Lajos mézáró Seps-Szentgyörgy 200 forint 38 krajczár.

P ó t t a g o k.

1. Bernáld János birtokos Miklósvár 196 frt 26 kr., 2. Mihály Albert kereskedő Kovászna 194 frt 11 kr., 3. Szőcs Bálint mézáró K.-Vásárhely 192 frt 66 kr. 4. Hadnagy Gyula birtokos Dálnok 192 frt 12 kr. 5. Lázár Mihály birtokos Aldoboly 191 frt 79 kr., 6. Bajkó Ferenc birtokos Papolez 191 frt 64 k., 7. Czimbalmos Ferenc asztalos iparos Kézdi-Vásárhely 189 frt 14 kr., (iparkamarai tag). 8. Damokos Tamás birtokos Alesernáton 187 frt 83 kr. 9. Bernstein Mór kereskedő Seps-Szentgyörgy 187 frt 81 kr., 10. Nagy Ferenc birtokos Seps-Szentgyörgy 186 frt 57 kr.

Összeállította Háromszékvármegye igazoló választmánya Seps-Szentgyörgyön, 1897. évi Szeptember hó 4-én tartott ülésében.

Ujjvárossy József s. k. Szentiványi Miklós s. k.
ig. vál. elnök. ig. vál. jegyző.

Ujdonságok.

— **Milyen időnk lesz?** A budapesti meteorologia intézet távirati tudósítása szerint a közelebbi napokban hűvös, szeles és borús idő várható.

— **Időjárásunk** egészen ősziessé vált. A héten lehullott eső után a légkör annyira lehűlt, hogy fagytól lehetett tartani, hanem a ködös éjszakák megmentették a növényzetet a korai dértől. Utóbbi napokban a levegő ismét melegedni kezdett.

— **Apró gyujtogatók.** Említettük volt, hogy f. hó 5-én Szentléleken nagy tüzvész volt, melynek a falu egyik negyede áldozatul esett. A megindított nyomozatnak sikerült rövid idő alatt a tetteseket kipuhatolni egy néhány kis gyermek személyében. Nevezett napon ugyanis Marti Silvester 8 éves, Já-kó Ignác 10 éves, Kovács Mihály 12 éves fiuk a falu egyik boltjában 5 krra szivarkákat vásároltak s hogy azt zavartalanul elfűthessék, bebújtak a szalmába s egy eldobott égő szivarvég lett okozója a szörnyű veszedelemnek, mely 36 gazdát juttatott kuldushotra. A két kisebb gyermek mindent őszintén beismer, de Kovács Mihály, ki már 12 éves elmúlt s a kantai rom. kath. gymnasium 2-ikosztályába járt, és megbukott s így már tudja, hogy a beismerés rossz következményeket is hozhat — mindent tagad, hanem azért egészen bizonyos, hogy a nagy tüzvész okozói 3k valának. A kár már meg van becsülve s az sokkal nagyobb, mint előre gondolható volt. Az összes kár értéke 34.987 frt, melyből csak 5000 frtnyi érték volt biztosítva. Elégett a gazdasági épületeken kívül 8 disznó, 300 drb. szárnyas állat és egy kutya is, mely rémületében a nyitott ajtón nem mert kijöni s benn égett.

— **Sokat ígérő csemeték.** Két 12—13 éves leányka Balázs Vilma és Balogh Póli mult'szerdán bementek Ilie Demeter bolgár kertész lakásába és onnan nagyobb mennyiségű pénzt elloptak. Káros feljelentést tett a rendőrségnél, mely a nyomozatot megindította és sikerült is — néhány frtot tetteseknél megtalálni. A két sokat ígérő leányzó átadatott a bíróságnak.

— **A székelly vasutak.** Csikszaradáról írják hogy a székelly vasutak csikszarada-gyimesi ága csaknem teljesen kész, annyira, hogy szeptember 1-én a hidpróbákat is megtarthatták. A próba jól sikerült s úgy hallszik, hogy október első napjaiban a forgalomnak átadják a vasutat. Óhajtható volna, hogy Románia is mielőbb elkészüljön a csatlakozással.

— **A „Kézdivásárhelyi Gőz- és Kádfürdő”** — nál 1897. szept. hó 15-től kezdődőleg a következő ár- és fürdőrend lép életbe: Vasárnap gőz- és tükörfürdő urak részére d. e. 7—12-ig gőz 50 kr., tükör 30 kr.; gőzfürdő nők részére d. u. 2—5-ig gőz 30 kr., tükör 30 kr., gőzfürdő urak részére d. u. 5—8-ig gőz 30 kr., tükör 30 kr. Kedd gőz- és tükörfürdő nők részére d. e. 7—12-ig gőz 50 kr., tükör 30 kr.; gőz- és kádfürdő urak részére d. u. 2—7-ig gőz 50 kr., tükör 30 kr. Csütörtök gőz- és tükörfürdő urak részére d. e. 7—12-ig gőz 50 kr., tükör 30 kr.; gőz- és tükörfürdő nők részére d. u. 2—7-ig gőz 50 kr., tükör 30 kr. Szombat tükörfürdő urak részére d. e. 7—12-ig 30 kr., tükörfürdő nők részére d. u. 2—7-ig 30 kr. Kádfürdő minden fürdő nap kapható. Porcelán kádfürdő 50 kr. Kőkádfürdő 35 kr. Tükörfürdő tanulók, katonák (ör mestertől lefelé), keresk. és iparos tanoncok részére 15 kr. Gőzfürdő tanulók részére 30 kr. Gőzfürdő 12 éven alóli gyermekeknek 15 kr. Kézdi-Vásárhelyi Takarékpénztár.

— **Öngyilkosság.** Kézdivásárhelyt a héten két ember aasztotta fel magát, ugymint Balázs Sándor cseléd és Kovács Dávid munkás.

Idegenek forgalma.

Szeptember 1-től szeptember 9-ig.

Nemzeti szálló:

Sewartz Izrael kereskedő Brassó. Steiner M. kereskedő Brassó. Rézer Ignác kereskedő Brassó. Gyernek Safia és fia kereskedőné Arad. Petrán György és két fia vendéglős Mezőhegyes. Seffer Mihályné és fia postamesterné Mezőhegyes. Kovács Károly földmives Óbecse. Klein József utazó Budapest. Hoffman Jakab gyári igazgató Gelencze. Karpf Gyula utazó Kolozsvár. Sewarcz Izrael kereskedő Brassó. Steiner M. kereskedő Brassó. Rézer Ignác kereskedő Brassó. Klein Adolf kereskedő Brassó. Székely Ferenc főmérnök Kolozsvár. Csutak István joggyakornok Gyulafalva. Liver Frigyes utazó Bécs. Dévai Nándorné és fia postamesterné Mezőhegyes.

Millenium szálló.

Hirsch Leo utazó Budapest. Prokopovszki Dániel kereskedő Eszternek. Karl Stern utazó Budapest. Dr. Vajna Sándorné Budapest. Özv. Vajna Sándorné Budapest.

Nyiltér.*

A selyem el van égve! ezt szokták mondani, ha az illető ruhadarabok igen sokszor már a 2-ik, 3-ik viselet után a hajtásokban elhasadnak vagy mint a vatta szétmálnak; ezen jelenségek nem a „véletlen” által okozott előzés, hanem a selyem, hogy az vastagabbnak s mégis ocsónak tűnjék fel, tudatosan leszen **csinnes phosphor-savval** páczolva, melyek a nyerselyem érszárait mintegy szétrágnák; „az ilyenmü festési eljárás **megterhelésnek**” nevezik! montül jobban óhajják a selymet megnehezíteni, annál több **csinnfűdön** megyen az kereszttül, hogy az ezen mérget töhéletesen magába szívja. Az így festett selyem — a **legnemesebb szővés!** — a halálcsiráját tehát még mielőtt az a szővőszékre kerülne, már is magában rejti. Az ilyen szálahból készült **ugynevezett** selyem szöveteknek, rövid használat után természetien szakadozniok kell, mint a gyujtó kanócnak a szerint, a mint azok többé avagy kevésbé terheltek meg. — A drága öltözék (készítési díjjal együtt) tökéletesen értéktelen. Az én valódi selyemből szivesen küldök postafordultóval **portó** és vámmentesen mintákat.

Henneberg G. Cs. és K. udvari szállító, selyemgyarai, Zürichben.

Az ozsdolai ujonnan épített tűzmentes község-házát Török Sándor fővállalkozó építtette ugyan, de a pinezék bolthajtásait én készítettem s így azon pineze, mely ott beomlott, nem a Török Sándor fővállalkozó hibája, hanem az enyém, a melyre vonatkozólag az okokat tudom is s a mit kötelességemnek tartok a közönség tudomására hozni.

K.-Vásárhelytől, 1897. szept. 11.

Dóczi János.

150 1-4.

*E rovat alatt közöltékért felelősséget nem vállal a szerk.

Sz. 1563—697.
tlkvi.

Árverési hird. kivonat.

A közdivásárhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság köz-hírré teszi, hogy Réthi Józsefné k.-vásárhelyi lakos végrehajtónak k.-polyáni Királyi András végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőke követelési járuléka iránti végrehajtási ügyében K.-Polyán község határában fekvő a kézdi-polyáni 2050 sz. tjkv-ben foglalt A+ 7487/2 hrsz. ingatlanból végrehajtást szenvedő zálogbirtokait 2 frt becsárban; a k.-polyáni 2074 sz. tjkv-ben foglalt a Simon János és neje végrehajtást szenvedett nevén felvett 3431/1 hrsz. 43 frt becsértékű, a 2520 sz. tjkv-ben foglalt A+ 2995/2 hrsz. 41 frt becsértékű és a 2550 sz. tjkv-ben foglalt A+ 7486 hrsz. 7 frt, 7487/1 hrsz. 7 frt becsértékű zálogbirtokait illetősége a 2551 sz. tjkv-ben foglalt A+ 97 hrsz. 164 frt, 9705 hrsz. 97 frt, a 10970/2, 10971, 10972 és 10973 hrsz. 36 frt, a 3214/1 hrsz. 13 frt becsértékű, valamint az esztelneki 628 számú tjkv-ben foglalt A+ 5123 hrsz. 17 frt becsértékű, a k.-polyáni 3140 számú tjkv-ben foglalt A+ 5489 hrsz. és 13 frt becsértékű ingatlanokra az árverést a fennebb ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi értékpapirokban a kiküldött közéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170.

ben sze t. hó 22-ik napján délelőtt 9 órakor s illetve d. u. 2 órakor K.-Polyán és Esztelnek község-házainál, megtartandó nyilvános árvesen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű térítvényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Kézdi-Vásárhelyt, 1897. március hó 21-én.

Gaál István,
kir. törvényszéki bíró.

1-1 157

Kiadó ház.

A közdivásárhelyi kisegítő takarékpénztár emeleti első része Szent Mihály-naptól több évre haszonbérbe kiadó. A helyiség áll: 5 szoba, pince, padlás, faskamara és szináljából.

Értekezni lehet

Dávid Gyulánál,
Kézdi-Vásárhelyt.

174 3—3

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki t. közönség szíves tudomására adni, hogy Kézdivásárhelyt a Nemzeti szálló 1 szám alatt szeptember hó 5-től kezdve

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET

nyitok, a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műveletet úgy operatív, mint technikai ágban elvállalok.

Rendelés minden vasárnap reggeltől estig Kézdi-Vásárhelyen. Sürgős esetekben más napokon Kovásznán.

Dr. Morvay István

egyetem- és orvos-tudor, fog- és szájbetegségek
speciálistája.

52 4—*

The Continental
Bodega Company.

Valódi hamisítatlan
külföldi borok

- Portbor.
- Sherry.
- Madeira.
- Marsala.
- Malaga.

Tarragóna s. a.
Legjobb
bevásárlási forrás

Raktár:

László Zoltán
kereskedésben
K.-Vásárhelyt.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 db karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek és függőnytartók, tükrök, tolelt-asztalok, lőszőr és tengerifü matrácok, és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 23 rugós matráczezal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

(89 16—100)

A brassói portland cement-gyár

ajánlja legkitünőbb

* PORTLAND CEMENTJÉT *

felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kézdi-Vásárhelyt kapható: K. Császár József urnál, S.-Szent-Györgyön: Ferencz Lajos és Császár Gyula uraknál.

22 27—48

Ujonnan felfedezett savanyú viz forrás!

KÁSZON-ALTIZI

FEHÉRKŐI-FORRÁS

(Szent-István forrás)

mely kristálytisztasága mellett egyike a legzénsavdúsabb savanyúvizeknek s alkatrészeinél fogva az egészségre is kitűnő hatásának, s mint élvezeti szer a legfelsőbbeknek bizonyult.

Dr. Lengyel Béla egyetemi ny. r. tanár vegyelemzése szerint a forrás főalkatrészei: szénsavas natrium, szénsavas més és szénsavas magnesium. Kisebb mennyiségben konyhasó és borsavas natrium. Szénsav tartalma igen nagy. Ez okból a Fehérkői-forrás vizét szénsavban gazdag égvényes-földes savanyúviznek kell tekinteni és mint ilyen a hasonló jellemű ásványos vizek jelesbbjei közé sorozni.

Ezen adatok alapján felbivom a borviz fogyasztó közönség figyelmét ezen valóban

páratlan borvizre,

a mely a kontinensen a legkellemesebb, legtisztább, hatásában páratlan s így ennél jobb nem is képzelhető. Továbbá mind kitűnő íze, mind hatása által minden nemű gyomor- és vesebajoknál rendkívül hatásának bizonyult s így mint

megbeesülhetlen gyógyviz

is igen ajánlható, s mindezen tulajdonságainál fogva is az árak, a verseny miatt, rendkívül jutányosan szabattak ki.

Egy üveg viz csak 4 kr.

Kapható minden fűszerüzletben.

Forráskezelősség és szétküldési főraktár: K.-Vásárhelyt

Dávid Gyulánál.

A vizek legjelesebbje!

Egészségre a leghatásosabb!

Borral legkellemesebb izü!